

Rahoitusvaje rapauttaa terveydenhuollon osaamispääoman

Nuorten Lääkärien Yhdistyksen (NLY) kannanotto NuoriLääkäriPäivillä 30.9.2022

Nuorten Lääkärien Yhdistys vaatii hallitusta korjaamaan lääketieteellistä koulutusta ja tutkimusta uhkaavan rahoitusvajeen, jotta laadukkaat sote-palvelut pystytään ylläpitämään.

Viime viikkojen aikana useat toimijat ovat tiedottaneet lääketieteelliseen koulutukseen ja tutkimukseen suuntautuvista leikkauksista. Esimerkiksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri tiedotti suunnittelevansa tutkimusrahoituksen leikkaamista nykyisestä 17 miljoonasta eurosta 10 miljoonaan euroon, mikä tarkoittaa suurelta osin kliinisen tutkimustoiminnan alasajoa yliopistosairaalassa. Oulun yliopisto puolestaan etsii lääketieteellisestä tiedekunnasta 1,4 miljoonan euron säästöjä, mikä uhkaa pienryhmäopetuksen jatkumista.

Uhka osaamisen rahoituksen leikkaamisesta koskee koko maata. Nuorten Lääkärien Yhdistys pitää selvänä, että lääketieteellisen osaamisen ylläpitoon ensi vuodeksi suunnattu rahoitus on kokonaisuutena riittämätön ja pitkään jatkunut alaspäin suuntaava trendi kestämaton. Toteutuessaan yliopistoille ja hyvinvointialueille suunniteltu rahoitusleikkaus rapauttaa suomalaisen terveydenhuollon osaamisen niin lääkäreiden peruskoulutuksen ja erikoistumiskoulutuksen kuin lääketieteellisen tutkimuksenkin osalta.

Lääketieteen perusopetus on terveydenhuollon osaamisen kivijalka

Suomalainen terveydenhuoltojärjestelmä on toistaiseksi ollut yksi laadukkaimmista ja kustannustehokkaimmista tavoista järjestää terveystalot. Järjestelmämme ydin on ollut lääkäreiden laaja-alainen osaaminen ja kyky itsenäiseen päätöksentekoon. Merkittävä osa terveysongelmista pystytään hoitamaan perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidon vaativat potilaat tunnistamaan luotettavasti.

Laaja osaamis pohja vaatii ymmärrystä niin tieteellisestä pohjasta, eri erikoisaloista, koko sotejärjestelmän toiminnasta kuin lääkärinä työskentelystä osana järjestelmää. Näiden taitojen oppiminen ei ole mahdollista ilman laajamuotoista pienryhmäopetusta ja mahdollisuutta potilaiden kohtaamiseen terveydenhuollon eri tasoilla.

Yliopistojen vuosia vähentynyt rahoitus yhdessä lisääntyneiden koulutusmäärien kanssa uhkaa johtaa tilanteeseen, jossa työmarkkinoille valmistuvilla lääkäreillä ei ole tosiasiallisia mahdollisuuksia suorittaa työstä itsenäisesti.

Erikoistumiskoulutuksen koulutuskorvauksen tulee vastata koulutuksen kustannuksia

Erikoislääkärikoulutuksen koulutuskorvausvaje on viime vuosien aikana kasvanut pelkästään yliopistosairaaloissa jo yli 100 miljoonaan euroon. Koulutuskorvaukset ovat jääneet merkittävästi jälkeen koulutuksen aiheuttamista todellisista kustannuksista. Kustannuskorvauksissa ei ole huomioitu indeksikorotuksia tai koulutusuudistusta.

Lääketieteellinen tieto ja hoitomahdollisuudet lisääntyvät ja kehittyvät jatkuvasti. Jotta voimme taata potilaille ajantasaisesti parhaan tiedon mukaisen vaikuttavan hoidon, tulee jokaisella ammattilaisella olla mahdollisuus riittävään täydennyskoulutukseen. Nuorten Lääkärien Yhdistys on esittänyt, että jatkuvan kehittymisen varmistamiseksi jokaisella lääkärillä tulisi olla mahdollisuus käyttää yksi päivä työviikosta asiantuntija- ja kehitystehtäviin, sisältäen kouluttautumisen ja tutkimustyön. Ulkopuolisiin koulutuksiin suositellaan osallistuttavan vähintään kymmenenä päivänä vuodessa.

Ilman tämän päivän tutkimusta ei ole huomisen hyvää hoitoa

Terveydenhuollon rahoitusvaje uhkaa osua erityisen kipeästi lääketieteellisen tutkimuksen rahoitukseen, sillä hyvinvointialueilla tutkimusrahoitus kilpailee usein samasta rahasta kuin lakisääteiset potilaiden hoitoon liittyvät tehtävät. Lääketieteellisen tutkimuksen rahoitus on pienentynyt merkittävästi jo vuosia. Esimerkiksi yliopistosairaaloiden VTR rahoitus on laskenut vuoden 1997 91 miljoonasta tämän vuoden 20 miljoonaan euroon. Suomalaista tutkijalähtöistä tutkimusta uhkaa näivettyminen, tutkimuksen tekemisen kustannukset nousevat kulujen kasvaessa muun muassa epäonnistuneen toisiolain voimaantulon myötä.

Nuorten Lääkärien Yhdistys vaatii, että hallitus takaa riittävän tutkimusrahoituksen määrän ja että tutkimusrahoitus korvamerkitään erilleen muusta toiminnasta hyvinvointialueiden budjetissa.

Nuorten Lääkärien toimenpide-ehdotukset:

1. Lääketieteen koulutukseen tulee investoida sijoituksena tulevaisuuteen. Yliopistoille tulee taata riittävä rahoitus peruskoulutuksen ja jatkokoulutuksen järjestämistä varten.
2. Erikoislääkärikoulutuksen koulutuskorvaukset tulee nostaa tasolle, joka kattaa koulutuksesta aiheutuvat kustannukset hyvinvointialueilla.
3. Kliiniseen tutkimukseen kohdistuvat rahoitusleikkaukset tulee perua ja turvata riittävä tutkimuksen rahoitus.
4. Yliopiston ja palvelujärjestelmän tulee sopia työnjaosta ja kantaa yhteisvastuu lääkäreiden ammattitaidosta laadukkaalla ja jatkuvalla koulutuksella

Riku Metsälä
puheenjohtaja
Nuorten Lääkärien Yhdistys
riku.metsala@nly.fi
0409677393

Nuorten Lääkärien Yhdistys on suomalaisten nuorten ja erikoistuvien lääkäreiden etu- ja koulutusjärjestö, jonka jäseninä on 13 000 suomalaista lääkäriä.

NuoriLääkäriPäivät on valtakunnallinen lääkäreiden koulutustapahtuma, johon osallistuu vuosittain satoja hiljattain valmistuneita lääkäreitä.

JARELU

Valtioneuvoston kanslia
Sosiaali- ja terveysministeriö (STM)
Hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin hallinnot
Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM)
Helsingin, Tampereen, Turun, Oulun ja Kuopion yliopisto

TIEDOKSI

Suomen Lääkäriliitto
Suomen Medisiinariliitto
Suomen Yleislääkärit GPF
Suomen Erikoislääkäriyhdistys SELY
Suomalainen Lääkäriseura Duodecim